

Maitane MARTÍNEZ EGUILUZ

Donostiako Informatika Fakultateko irakasle eta ikerlaria, UPV/EHU

Mundu guztia konektatuta dago

noiz gertatu zaizu pertsona berri bat ezagutzea eta, sorpresa, biok beste pertsona bat, pertsona bera, ezaguna izatea? Izan ere, hori ez da hain arraroa: munduko edozein pertsona beste edonorekin konektatuta egon daiteke bost bitartekari dituen ezagunkate baten bidez. Horrela, sei urratetan bakarrik denok konektatuta gaude! Horri 'sei bereizketa-gradu' teoria' esaten zaio. Modu sinplifikatuan, kontuan hartu honako kate hau:

1. Zure laguna ezagutzen duzu.
  2. Zure lagunak bere laguna ezagutzen du.
  3. Lagun horrek beste lagun bat ezagutzen du.
  4. Eta horrela, hurrenez hurren...
- Seigarren konexioan, teorikoki, planetako edozein pertsonarengana irits zintezke.

Teoria 1929an proposatu zuen, lehen aldiz, Frigyes Karinthy hungariar idazleak "Chains" ipuinean. Ideia ho netan oinarritzen da, alegia: ezagunen kopurua esponenzialki hazten da kateko lotura bakoitzarekin, eta, beraz, lotura gutxi batzuk baino ez dira behar edozein pertsona munduko biztanle guztiarekin konektatzeko.

Kontzeptuak arreta handia bereganatu zuen 1960ko hamarkadan, Stanley Milgram psikologo estatubatuarren "Small-world" esperimentu ospetsuari esker. Esperimentu horretan, Milgramek erabaki zuen ezezagun bati pakete bat bidaltzea Boston hirira (Massachusetts). Hori lortzeko, Omaha (Nebraska) eta Wichita (Kansas) hirietan ausaz aukeratutako pertsonen eman zien paketea. Bertan, Bostonen kontaktatu behar zen hartzaileari buruzko oinarritzko informazioa zegoen. Hura zuzenean ezagutzen ez bazuten, ezagutu zezakeen

norbaiti pasatu behar zioten. Harrigarria bada ere, paketea, batez beste, sei bitartekariarekin iritsi zen helmugara, eta horrek Karinthy-ren hipotesiari sinesgarritasuna eman zion.

Urte batzuk geroago, 2011n, Facebookek "Anatomy of Facebook" izeneko ikerketa egin zuen, bere plataformako erabiltzaile aktibo guztiak inplikatur; guztira, 721 milioi kide (munduko biztanleriaren %10 inguru). Ikerketan, Facebookeko erabiltzaileen arteko bereizketa-graduak egiaztatu zituzten. Aurkikuntzak harrigarriak izan ziren: erabiltzaile-bikoteen %99,6 bost graduko bereizketarekin konektatuta zeuden (sei salto), eta horrek sei bereizketa-gradu teorian frogatzen du, batez beste 4,74 kate-maila lortuz. Ikusi zuten, halaber, mundu osoa gradu gutxi batzuetara dagoen arren, litekeena dela erabiltzaile baten lagunak antzeko adina izatea eta herrialde berekoak izatea.

Teoria horretatik ateratako jolasak ere badira, "Kevin Baconen sei gra-

duak", esaterako. Demagun Kevin Bacon aktorea beste aktore batekin konektatu nahi dugula. Aktoreen arteko lotura biek film berean parte hartu izana da. Esate baterako, Elvis Presleyk "Change of Habit" (1969) egin zuen Ed Asnerrekin. Ed Asner "JFK"-n (1991) aritu zen Kevin Baconekin. Beraz, Presley eta Bacon pertsona bakar batek konektatzen ditu.

Baina jolas baterako erabiltzeaz gain, mundu errealean ere badu aplikazioa. Adibidez, LinkedIn eta Facebook bezalako plataformek sei bereizketa-gradu printzipioa baliatzen dute erabiltzaileen esperientzia hobetzeko. LinkedInek, adibidez, zure konexioak erabiltzen ditu kontaktu profesional berriak iradokitzen.

Beraz, sei gradu bereizketaren teoriak erakusten digu benetan zein konektatuta gauden. Ideia literario gisa hasi zenak esperimentu psikologikoei eta ikerketa modernoek esker eboluzionatu egin du, guztiok elkarrekin gaituzten bideak harrigarriki laburrak direla azpimarratuz. Mundua uste baino txikiagoa da! •

LinkedIn eta Facebook bezalako plataformek bereizketa-gradu printzipioa baliatzen dute. GETTY